

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Havforskningsinstituttet
Postboks 1870 Nordnes
Nordnesgt. 50
5817 BERGEN

Deres ref

Vår ref
25/5756-5

Dato
19. desember 2025

Anmodning om innspill: Råd om akseptabelt utslippsnivå av lakselus

Nærings- og fiskeridepartementet viser til Meld. St 24 (2024-2025) Fremtidens havbruk (heretter: havbruksmeldingen), samt Havforskningsinstituttets (HI) tildelingsbrev for 2026 der det vises til at HI skal bidra i oppfølgingen av denne meldingen. I havbruksmeldingen skisserer departementet ulike alternativer for å regulere utslipp av lakselus (*Lepeophtheirus salmonis*), med sikte på å nå miljømålet (en dødelighet på mindre enn 10% på populasjoner av ville laksefisk grunnet lakselus alene). Konkret vurderes det å innføre en avgift på lakselusutslipp, eller et system med omsettbare utslippskvoter.

I den forbindelse ber vi om at HI utarbeider et naturfaglig råd om størrelsen på et akseptabelt utslippsnivå av luselarver. Vi ber om en matematisk og helst kontinuerlig funksjon som viser hvilke ulike dødeligheter av villaks som følger ved ulike utslippsnivåer, herunder 10%, men også høyere og lavere. Vi ber videre om sannsynlighetsfordelinger, slik at en kan bedømme hvor stor risiko ulike avvik fra 10% dødelighet medfører.

Innspillet fra HI vil inngå i beslutningsgrunnlaget om fremtidig regulering av utslipp av lakselus og være et bidrag til at det utvikles et stadig mer helhetlig og grundig kunnskapsgrunnlag for havbrukets miljøpåvirkning.

Nærmere om oppdraget

Beregning av et akseptabelt utslippsnivå vil bero på noen antagelser. Nedenfor følger en ikke uttømmende liste over forutsetninger departementet ber HI vurdere særskilt. Vi ber om at HI, så langt det er mulig, beskriver valgene man tar og konsekvensene av disse i sin oversendelse til departementet. HI kan selv vurdere om det er hensiktsmessig å stykke opp bestillingen i flere delleveranser.

Postadresse
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 8
regjeringen.no/nfd

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
912 660 680

Avdeling
Havbruksavdelingen

Saksbehandler
Marie Bjørland
22 24 64 99

Miljømålet

Miljømålet gjelder all laksefisk, og vi ber HI gjøre beregningene basert på dette gitt kunnskapen om påvirkning på de ulike artene. Vi understreker at miljømålet gjelder på produksjonsområdenivå (heretter kalt reguleringsområde). Vi understreker videre at et akseptabelt nivå for lakselusutslipp ikke er til erstatning for regulering av lusnivå på den enkelte lokalitet. Departementet ser at det for eksempel fremdeles kan være nødvendig med en grense for antall lus per fisk av hensyn til velferden til oppdrettsfisken.

En forutsetning for denne bestillingen er at akseptabelt utslippsnivå beregnes for det enkelte reguleringsområde, og ikke på lokalitetsnivå. Departementet presiserer at bestillingen ikke innebærer vurdering av ytterligere virkemidler innad i reguleringsområdene.

Reguleringsområder

Vi ber om HIs naturfaglige vurdering av hensiktsmessig geografisk avgrensning av reguleringsområder for best mulig måloppnåelse..

Akseptabelt utslippsnivå

NFD ber HI vurdere hvor ofte det bør gjøres beregninger av totalt akseptabelt utslippsnivå per område. Videre ber vi om at HI vurderer om det er hensiktsmessig at grensen for akseptabelt utslippsnivå varierer gjennom året. Vi ber HI anslå matematisk hvordan usikkerheten i modellens resultater reduseres med økende antall observasjoner.

Vi ber HI redegjøre for alle relevante og tilgjengelige modeller som kan tenkes å benyttes i beregningene. Vi ber videre om en redegjørelse for hvorvidt flere modeller praktisk sett kan benyttes sammen og i hvilken grad det å bruke flere modeller reduserer usikkerheten i beregningene.

Vi ber om at man i beregning av dødelighet på vill laksefisk i et område bruker uvektede gjennomsnitt. Denne bestillingen omfatter den naturfaglige vurderingen av akseptabelt utslippsnivå. Fordeling av utslipp mellom aktører i et område er ikke en del av oppdraget.

Vi ber om at HI beskriver hvordan man kan håndtere mellomårlig variasjon i modellparameterne.

Beskrivelse av usikkerhet

Vi ber om at HI særlig beskriver hvilke usikkerheter som oppstår i beregningene av akseptabelt utslipp, og hvilke konsekvenser dette kan ha for måloppnåelse. Vi ber om at HI beskriver eventuelle tiltak for å redusere usikkerhet.

Lokalitetsstruktur og hvilken driftsform som benyttes på de ulike lokalitetene vil kunne påvirke hvilke utslipp og smittetrykk ulike lokaliteter har. I denne bestillingen er det utslipp på områdenivå som er av betydning. Denne bestillingen omfatter ikke en analyse av hvilke

utslipp et område kan tåle dersom lokalitetsstrukturen eller driftsformene hadde vært annerledes enn i dag, selv om dette er interessante problemstillinger i seg selv.

Om gjennomføring

NFD ber om at HI involverer relevante forskningsinstitusjoner i arbeidet.

NFD vil invitere til et oppstartsmøte. Vi legger videre opp til tett dialog om bestillingen, slik at HI kan løfte eventuelle problemstillinger fortløpende.

Frist for arbeidet er **15. mai 2026**.

NFD vil publisere innspillet fra HI når dette foreligger.

Med hilsen

Kjersti Pauline Vartdal (e.f.)
avdelingsdirektør

Marie Bjørland
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer